

27 augusti 2024

UKM/Uppströmsenheten

Liza Wellsjö

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Rapport från Uppströmsenheten

Information om händelser från 2024-05-25 till 2024-08-23

Tillstånds- och anmälningsärenden enligt miljöbalken

Under 2022 fick Estrella, Göteborg tillstånd till en ökad produktion av snacks. Det nya tillståndet innebar bland annat hårdare utsläppsvillkor än vad verksamheten haft tidigare. Estrella valde att inte ta tillståndet i anspråk utan har nu i stället påbörjat en ny tillståndsprocess. Vi har deltagit vid det inledande samråd som hölls med myndigheter den 21 augusti 2024.

Uppströmsenheten har mottagit ca 20 ärenden för remiss från miljöförvaltningen i Göteborgs avseende ansökan om dispens från kravet på separering av förpackning från innehåll av avfall (flytande biologiskt avfall). Samtliga ärenden avsåg Coop Väst AB:s anläggningar i regionen och ansökningarna skildes endast åt på mängden avfall. Aktuella mängder låg i intervallet 80-240 liter flytande biologiskt avfall per månad.

Miljöförvaltningen ville veta om möjligheten att kontinuerligt tillföra dessa volymer flytande biologiska avfall till det kommunala spillvattennätet. Vårt svar var att detta innebär kvittblivning av avfall och är därmed inte okej. Vidare så omfattas avfall med animaliskt ursprung från butiksverksamheter (i det här fallet bland annat mjölk och yoghurt) av reglerna för animaliska biprodukter (ABP). Gryaabs tillstånd omfattar inte möjligheten att ta emot ABP via mottagningen av organiskt material, vilket annars kunde varit en möjlig hantering.

Vi har lämnat yttrande på Wallenstam AB:s överklagan av avslag om ansökan om vattenverksamhet för tillstånd för tillfälligt bortledning av grundvatten vid byggnation på Carlandersplatsen, Göteborg. Ansökan för verksamheten lämnades in 2022. Ansökan fick avslag av Mark- och miljödomstolen på grund av flera skäl, bland annat otillräckliga

utredningar kring påverkan av grundvattensänkringar och skyddsåtgärder för detta. Wallenstam AB överklagar nu avslagen ansökan. Gryaabs yttrande innebär att vi inte motsäger klagandens yrkande om ändring under förutsättning att hanteringen av länshållningsvattnet regleras i tillståndet. Gryaab anser att tillståndet ska innefatta utsläppsvillkor gällande länshållningsvattnet.

Vi har yttrat oss över en anmälan om ny verksamhet, Vy Busstvätt, Kungälv's Kommun. Verksamheten innefattar busstvätt och drivmedelspåfyllning. Vi har yttrat oss gällande vilka utsläppskrav som gäller för tvättning av tunga fordon i tvätthallen samt att det inte är lämpligt med tankning av bussar i tvätthallen, då det finns risk att reningsverket påverkas negativt och att drivmedel oavsiktligt kan hamna i spillvattennätet.

Övrigt

Vi har under våren genomfört en provtagningskampanj på vatten från konstnärsskolor i Göteborg för att undersöka vad det innehåller. Fokus ligger framför allt på kadmium. Konstnärsfärger är undantagna från det kadmiumförbud som gäller i Sverige sedan 1982. Uppströmsenheten har genomfört två provtagningskampanjer av det här slaget tidigare (2004 och 2012). Resultaten därifrån användes bland annat till att sätta press på dem som beslutar om en omprövning för undantaget från kadmiumförbudet. Då undantaget ännu inte omprövats har vi bedömt att ytterligare en provtagningskampanj bör genomföras. Årets provtagningskampanj genomfördes således under fyra sammanhängande veckor i april och maj. Så kallade passiva provtagare hängdes ut i spillvattenledningarna i nära anslutning till sex konstnärsskolor/konstnärskluster runt om i Göteborg. Provtagarna satt ute i två perioder om två veckor vardera och skickades sedan för analys. En första granskning av analysvaren visar att tre av konstnärsskolorna avviker från hushållspillvatten och inkommande vatten till Ryaverket med avseende på kadmium. De tre skolorna är Dômen i Slottsskogen, KKV i Klippan och ABF Järntorget. Nästa steg är att genomföra en dialog med skolorna för att minska tillförseln av kadmium till Ryaverket.

25–26 juni 2024 genomförde vi den första, av totalt fyra, provtagningar i vår hushållspillvattenprovtagning. Under dygnet genomfördes flödesproportionell provtagning i två pumpstationer på nätet (Norumsgärde och Oxledsvägen) samt på inkommande vatten till Ryaverket. Uppsamlat vatten skickades för analys av ett stort antal

parametrar för att ge en bättre överblick över vad ett traditionellt hushållsspillvatten innehåller och hur detta eventuellt förändrats över tid. Kommande provtagningsdygn är planerad till en helg i slutet av september och de två sista provtagningsstillfällena är planerade till våren 2025.

Den 18 juni 2024 närvarade Uppströmsenheten på en periodisk besiktning av Plasman Sverige AB, Göteborg. Plasman tillverkar stötfångare och andra plastdetaljer företrädesvis till bilindustrin. Verksamheten omfattar i huvudsak formsprutning, formgjutning, lackering och montering av plastdetaljer.

Den 12 juni 2024 bjöd Uppströmsenheten in deponiägare för anslutna deponier på startmöte inför en uppdaterad tolerabelutredning. I Revaq-standarden har det tillkommit nya krav på anslutna deponier. Det framgår numera i standardens bilaga 3 att tolerabelutredningen ska uppdateras vart tionde år. Utredningen gäller för samtliga ämnen som ingår i tolerabelutredningen för såväl lakvatten som slam och analysresultaten ska baseras på minst ett prov årligen under de senaste fem åren. Vi beslutade gemensamt på mötet att provtagning inför en uppdaterad utredning ska starta under 2025 och att vi kommer att planera in ett uppföljande möte inför detta arbete under hösten 2024. Vi diskuterade även de nya kraven i Revaq gällande PFAS i slam.

Spårning av utsläpp: Den 5 juni 2024 upplevde Gryaabs personal en kraftig diesellukt när man öppnade porten till ett tunnelpåslag. Man misstänkte då någon form av utsläpp. Uppströmsenheten var på plats ca 45 min senare för att påbörja en spårning men kunde då endast förnimma lukten mycket svagt. Ytterligare ett tunnelpåslag och en pumpstation i anslutning till det första kontrollerades för misstänkt förorening men ingen upptäckt gjordes. I dialog med Miljöförvaltningen i Göteborg kunde också konstateras att inga incidenter som skulle kunna orsaka en sådan lukt i tunnelsystemet rapporterats. Beslut togs att avsluta spårningen.